

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/115/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5318201977
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5318201977.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a JUDr. Jozefa Turzu, v spore žalobcov 1/ E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX, 2/ R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX, zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1 A, Čadca, IČO: 36 866 849, proti žalovaným 1/ J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX, 2/ R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX, zastúpeným Advokátska kancelária VARMUS s. r. o., so sídlom Palárikova 83, Čadca, IČO: 36 863 203, o vrátenie daru, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Čadca, č. k. 4C/53/2018-86 zo dňa 26. februára 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaní majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1) Napadnutým rozsudkom súd žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol s tým, že žalobcom uložil povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania v rozsahu 100 %.

2) V danom prípade žalobcovia uplatnili svoje právo na vrátenie daru prostredníctvom určovacej žaloby, že sporné nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva darcov - žalobcov a do výlučného vlastníctva darkyne - žalobkyne. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že netvrdili a nepreukázali naliehavý právny záujem na podaní určovacej žaloby podľa § 137 písm. c/ CSP, pretože prioritu má žaloba na plnenie podľa § 137 písm. a/ CSP, ktorá zabezpečuje právnu istotu a ide o žalobu o povinnosť vrátiť dar, teda povinnosť plniť. Bolo dôkaznou povinnosťou žalobcov preukázať, že podľa hypotézy právnej normy stanovenej v § 630 OZ sa obdarovaní (žalovaní) k nim správajú tak, že hrubo porušujú dobré mravy. Jednotlivé skutky takého správania mali byť obsiahnuté vo výzve na vrátenie daru. Vychádzajúc z uvedeného potom v nadväznosti na § 630 OZ žalobcovia nepreukázali ani jeden skutok, na základe ktorého tvrdili, že žalovaní sa k nim správajú tak, že tým hrubo porušujú dobré mravy. Za situácie, keď neunesli dôkazné bremeno na preukázanie existencie týchto skutkov, nebolo možné skúmať intenzitu zásahu u nepreukázaných, neexistujúcich skutkov. Pri preukázaní nároku by momentom doručenia výzvy na vrátenie daru došlo k zrušeniu darovacej zmluvy a k právu na vydanie daru. Predmetom konania a dokazovania mohli byť teda len skutky do časového momentu, kedy výzva na vrátenie daru zo dňa 24.05.2018, čl. 7 bola doručená žalovaným. Žalobcovia nepredložili doručenkú o časovom momente, kedy táto výzva žalovaným bola doručená. Skutky uvedené v tejto výzve sú zhodné so skutkami uvedenými v žalobe, a ktoré tvorili predmet dokazovania. Preto mal za to, že predmetom dokazovania nemohli byť ďalšie skutky, ktoré neboli obsiahnuté v uvedenej výzve. Na základe uvedeného nepripustil zmenu žaloby o ďalšie skutky. Pokiaľ žalobcovia žiadali odročenie pojednávania, k tomuto uviedol, že dôvod žiadosti sa týkal zdravotného stavu žalobcu. Z potvrdenia

lekára vyplýva, že sa nemôže zúčastňovať žiadnych jednaní. Vychádzajúc z gramatického výkladu mal za to, že žalobca sa nemôže zúčastniť nielen vytyčeného pojednávania, ale nemôže sa zúčastňovať žiadnych iných jednaní. Z toho dôvodu 22.02.2019 oznámil, že pojednávanie neodročuje, pretože má za to, že vychádzajúc z potvrdenia lekára sa nemôže žalobca dostaviť ani v budúcnosti, čím by došlo k porušeniu ústavného práva žalovaných na bezprieťahové konanie, právnu istotu. Konštatoval, že strana konania je právne zastúpená, a preto nebudú porušené jej ústavné práva. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP.

3) Proti tomuto rozhodnutiu podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP a žiadali, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne aby ho zmenil tak, že žalobe vyhovie. Namietali, že opakovane navrhli ich vypočutie, pričom súd i napriek tomu, že v predvolaní uviedol, že považuje žalobcov za potrebné vypočuť, navrhovaný výsluch nevykonal. Majú za to, že súd žalobcom odňal možnosť konať pred súdom. Namietali, že žalovaní voči žalobcom neprejavujú žiadnu vďaku, naopak, nijakým spôsobom nepomáhajú pri domácich prácach a so starostlivosťou o domácnosť. Dané skutočnosti spolu s ostatnými dôvodmi uvedenými vo výzve na vrátenie daru predstavujú legitímny dôvod na vrátenie daru. K skutočnostiam odôvodňujúcim vrátenie daru žiadali vypočuť viacerých svedkov, pričom tieto návrhy boli zamietnuté s odôvodnením, že súd nie je povinný vykonať všetky dôkazy a výsluchy. Tento záver považujú za arbitrárny. V súvislosti s týmto konštatovaním nesúhlasili s tým, že by nepreukázali ani jeden skutok, na základe ktorého tvrdili, že žalovaní sa k žalobcom správajú hrubo. V danom prípade bol naliehavý právny záujem na strane žalobcov v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP nepochybne daný, keďže vlastnícke právo zaniká momentom kvalifikovaného doručenia výzvy na vrátenie daru, t. j. ex nunc, kedy sa obnovuje vlastnícke právo darcov. Žaloba o určenie vlastníckeho práva je v tomto prípade správnym, zákonným a prípustným prostriedkom, ktorým si žalobcovia uplatnili svoje právo vyplývajúce z ust. § 630 OZ. Na základe uvedeného napadnuté rozhodnutie považovali za arbitrárne, prekvapivé, nenapĺňajúce základné požiadavky zákonnosti.

4) K podanému odvolaniu sa vyjadrili žalovaní, ktorí uviedli, že sa v plnej miere stotožňujú s napadnutým rozhodnutím. Správne poukázal súd prvej inštancie, že žalobcovia v konaní neunesli povinnosť tvrdenia. Je logické, že za takejto situácie nemohlo dôjsť zo strany súdu k výsluchu svedkov, keď ani nebolo zrejmé, aké skutočnosti tvrdené žalobcami by títo svedkovia mali potvrdzovať. Pokiaľ žalobcovia namietajú, že súd ich nevyslúchol aj napriek tomu, že to mal pôvodne za potrebné, tak k tomuto uviedol, že je na súde ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie. Súd prvej inštancie správne nezmenil termín pojednávania, nakoľko z lekárskeho stanoviska MUDr. A. jasne vyplynulo, že zdravotný stav žalobcu 1/ je dlhodobo nevyhovujúci a nie je vôbec isté, či by sa tento dostavil na odročený termín pojednávania. Žalovaní rozporovali tvrdenia žalobcov ohľadom toho, že im nepomáhajú pri domácich prácach a robia im naschväly. Žalovaní sa o domácnosť riadne starajú, pričom žalobcom poskytujú riadnu pomoc v starobe a chorobe. Na základe uvedeného navrhli, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako správne potvrdil.

5) K podanému vyjadreniu žalobcovia uviedli, že sa nemožno stotožniť s tvrdením, že ani vykonanie dôkazov navrhnutých žalobcami nebolo spôsobilé zhojiť nedostatky tvrdení žalobcov. Vo vyjadrení opätovne namietali skutočnosť, že súd prvej inštancie neprihliadol na žiadosť o odročenie pojednávania a vec prejednal bez toho, aby boli žalobcovia vypočutí, čím im bola odňatá možnosť konať pred súdom, pričom zamietol aj návrh na výsluch svedkov. Následne rozporovali aj tvrdenie žalovaných, že celá starostlivosť o domácnosť zostáva na žalovaných.

6) Žalovaní vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov rozporovali skutočnosti uvedené žalobcami a zotrvali na svojich predošlých tvrdeniach.

7) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

8) Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania odvolatelia - žalobcovia, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie

veci a vykonal dokazovanie a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP), keďže ani zo strany odvolateľov neboli v priebehu odvolacieho konania uvedené žiadne nové skutočnosti, a preto odvolaciemu súdu neprislúcha vyhodnotiť dokazovanie iným spôsobom, ako ho vyhodnotil súd prvej inštancie.

9) Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu je len také správanie obdarovaného, ktoré možno s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Obvykle ide o porušenie značného rozsahu a intenzity, a to či už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potrebnej pomoci a pod. Nie každé správanie, ktoré nie je v súlade so spoločensky uznávanými pravidlami slušného správania vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi, napĺňa skutkovú podstatu ust. §630 OZ; predpokladom aplikácie tohto ustanovenia je (pri zohľadnení vzájomného správania dotknutých subjektov) kvalifikované porušenie morálnych pravidiel konkrétnym správaním obdarovaného, ktorého stupeň závažnosti je hodnotený podľa objektívnych kritérií, nielen podľa subjektívneho názoru darcu.

10) Súd pri rozhodovaní musí vždy prihliadať aj na okolnosti, ktoré viedli k narušeniu vzťahov medzi stranami sporu, t. j. či k takémuto narušeniu došlo výlučne zavinením obdarovaného.

11) S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti dospel i odvolací súd k presvedčeniu, že v prejednávanej veci nemožno konštatovať hrubé porušenie dobrých mravov na strane obdarovaných, keď konflikty, ktoré medzi stranami sporu vznikajú, vyplývajú zo vzájomných nezhôd v súvislosti so spoločným užívaním nehnuteľnosti.

12) O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalovaní mali v odvolacom konaní úspech, majú preto nárok na náhradu trov tohto konania.

13) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).